

Bulletin

Svaz výkupců a zpracovatelů druhotných surovin, z.s.

„Slovo předsedy“, v úvodníku by mělo být mottem celého vydání. Je to mé první slovo, ale co z té přepestré nabídky vybrat? Když jsem před časem četl, kolik pracovních míst získáme, když u nás postaví své sklady Amazon, žádnou radost jsem nesdílel. Kam se poděla ta, dříve často proklamovaná, česká dovednost. Po roce 1989 jsme se stali národem skladníků. Možná, že to zní trochu silně, ale vlastní likvidací a rozprodáním toho, co bylo naším pomyslným zlatem, jsme se tím národem skladníků ve skladech nadnárodních společností opravdu stali. Jsme moderní, na vše máme software, někteří dokonce titul „manažer“. Jak hezky to zní, i když je to kvalifikace o ničem, ale prý i vlada je tím nadšená. Nu, máme co dohánět, prý za 100 let dosáhneme mzdové úrovně našich německých sousedů, pro které většinou pracujeme. V poslední době mám pocit, že naše republika není jenom rájem skladníků, ale soudě podle iniciativy ČIŽP z poslední doby, nepochybně, za bedlivého dozoru MŽP, spějeme milovými kroky stát se také „Rájem kontrolorů“. Kontroloři kontrolují a buzerují ty, kteří na jejich kontroly musí vydělat. Je to tak trochu „na hlavu“, stejně jako mnoho jiného z našeho všedního života. Neuvedení data narození, když je k dispozici číslo OP nebo RČ a nedej Bože, chybějící telefon na tabuli, která hlásá, kdo že nám to dal svolení podnikat. Nic naplat, to jste právě dali životnímu prostředí pěkně „na frak“. No jo, stále platí, kdo má razítko, má i rozum. **Opravdu?**

Přeji pevné nervy
Petr Miller
předseda SVDS

BEZHOTOVOST – co se vlastně stalo.

Konec února provázely chmurné předpovědi o bankrotu výkupen, uzavírání provozoven, propouštění.

Je třeba přiznat, že takové vize zaznívaly především z našich řad a media, dychtící po dramatických informacích, velkou měrou k tomu přispívala.

Jako protiváha okamžitého propadu v březnu byla skutečnost, že koncem února stouply obraty některých výkupen ve srovnání se stejným obdobím minulého roku i ve srovnání s předchozím měsícem až o 500%. Samozřejmě ne u každé výkupny a ne v každém regionu. Zmíněný nárůst byl zajímavý ze dvou důvodů. Některými zdroji uváděný až 80% podíl kradených kovů na

celkovém objemu vykoupeného kovového odpadu dostal vážnou trhlinu. Kriminalita související s krádežemi kovů o 80% podíl z nárůstu o 500% nestoupla, tedy tento nárůst ve výkupnách nemohl pocházet z krádeží a významně zpochybnil argumentaci „zasvěcených“ o objemu kradených kovů, předaných fyzickými osobami do výkupen. Avšak ani tato skutečnost neodradila „odborníky na výkupny“ od šíření fám a zavádějících informací a nárůst výkupu bez zvýšení počtu krádeží odůvodnili tím, že občané chtěli před zavedením bezhotovosti se zbavit kovových předmětů. Ano, část takto uvažovat mohla, ale tím dala najevo i svůj postoj k ideálu, šířeného SMO ČR a to, že občané rádi předají zdarma

kovové předměty, jinými slovy jejich osobní majetek zdarma obci. Napadá jen jedině, „Boží prostoto“.

Je třeba říci, že ne všechny výkupny byly dotčeny novelizací vyhlášky 383/2001 Sb. Některých našich členů se opatření bezhotovosti vůbec nedotklo, jiní se připravovali na „zlé“ časy tak, že redukovali počty zaměstnanců, snižovali náklady a v neposlední řadě někteří dokonce avizovali ukončení podnikání v segmentu druhotných surovin nebo uzavření části svých provozoven.

V řadách SVDS jsme se snažili spíše o racionální přístup, opírající se o fakt, že březen vlivem zvýšených únorových nákupů nedopadl nejhůře a vyzývali jsme, za využití úsporných opatření, počkat

pokračování na následující straně >>

jak se novela, na poslední chvíli a zřejmě po nátlaku notoricky známých „Koniášů“ přilepená na infringementovou novelu zákona, projeví po cca 3 měsících.

Z informací od našich členů koncem dubna bylo zřejmé, že nálada nejvíce známky optimismu. Meziroční poklesy se ve výkupu od fyzických osob se usadily na 40 až 60 % v meziročním srovnání. Za tímto dramatickým poklesem nebylo ani to, že by nebylo dostatek kovového odpadu jako spíše nejistota lidí, zesilovaná dezinformacemi ze strany některých medií. Faktem bylo a dokonce i dnes ještě je, že státní orgány pro osvětu, tedy co občané mohou či nemohou, udělaly pramálo, media šířila nepravdy, jejichž zdrojem byly pokusy některých měst či obcí, které hraničily se zastrašováním a byly v rozporu s právními principy našeho státu. Jinými slovy, občané nebyli informováni tak, aby byli připraveni přijmout kvalifikovaná rozhodnutí. Bylo také jednoznačně zřejmé, že krádeže nejsou důvodem k opatřením vedoucím k zavedení bezhotovosti. Tento, spíše zástupný problém se stal dalším nástrojem konkrétních komerčních snah o ovládnutí trhu s druhotnou surovinou – kovovým odpadem. V této době bylo SVDS jediným podnikatelským uskupením, které se kvalifikovaně postavilo proti těmto pokusům a naopak letákovou akcí vyzývalo občany, aby si byli vědomi svých práv a nenechali se zastrašit. Na aktivitách, přesněji na „hurá akcích“ některých zastupitelstev bylo překvapující, že byly prováděny totálně amatérsky. Zřejmě to byly akce spíše jedinců, dočasně zastávajících z naší vůle významnější posty na politickém poli. Chyběla jednoznačná metodika postupu, kterou nemohla nahradit rétorika, a proto také nějakou chvíli trvalo, než se kontrolní orgány seskupily do jednotného kontrolního šiku a za pomoci policie zorganizovaly kontrolní akce. To vše se odehrávalo na pozadí, kdy SVDS na základě právního rozboru tvrdil, že bezhotovost zavedena nebyla, protože zákon o odpadech postrádá pro MŽP příslušné zmocnění. Toho si bylo zřejmě MŽP vědomo a proto také, snad aby napravilo pochybení, nalepilo na infringementovou novelu přílepek, který měl záměr posvětit a precizovat co se myslí bezhotovostní platbou. Tato nejasnost ještě několik měsíců bude přetrvávat, protože příslušná novela do-

sud nebyla ve Sněmovně projednána. Chyba v legislativě měla své důsledky, které vedly výbor SVDS k doporučení, aby výkupny využily všechny legální možnosti, které lze označit za bezhotovostní způsob vyrovnání obchodní transakce. Takže formy od všech druhů směnek až po bankovní šeky, odkupy pohledávek či kupony některých obchodů se začaly využívat v míře, která zaskočila i autory novely. V době koled si posteskl vedoucí úředník odboru kontroly, že „Musíme to pořádně rozklíčovat a posuzovat případy jednotlivě, je to nová věc.“

dek a to, že vnesla z počátku i rozkol do řad členů SVDS. Problém spočíval v tom, že část důsledně využívala platby přes účet a složenky, další část si k těmto dvěma možnostem přidala další legální formy bezhotovostních úhrad, které byly určitým zvýhodněním, a klienti výkupen se spíše obraceli k výhodám. Samozřejmě, že tato situace byla signálem k eskalaci nelegálních forem získávání kovového šrotu, a to jak tuzemskými tak i zahraničními „obchodníky“. Jednou z dalších forem, kterou jsme avizovali, je, že překupník, který má firmu a tedy i účet,

skupuje v rámci obchodního styku od dodavatelů kovové předměty, které nelze považovat za odpad, protože odpadem se mohou stát, až když je převezme osoba oprávněná, což obchodník není. Obchodník kupuje za hotové a za cenu samozřejmě nižší a to co takto získá již s obchodní marží, prodá výkupně ČR nebo v zahraničí. Tato forma ovšem funguje s určitými dopady do záměru, který vkládali do „bezhotovosti“ navrhovatelé. Aby se ti, kdo takto dodávají obchodníkovi dostali opět na „své“ peníze, musí toho logicky ukrást více. Může však nastat situace a ta už nastala, že zájem zlodějí se přeskupí, ale o tom později. Je třeba si uvědomit, že tržní přístup postihuje nás všechny a že i ten zloděj či podvodník se tržně chová, neboli realizuje tam, kde je největší zisk a snaží se minimalizovat případné riziko. To je také důvod, proč policie nenachází ukradené předměty, jako měděné okapy či svody ve výkupnách. Důvod je prostý, dnes už žádná legální výkupna by takový odpad nepřijala a zloděj by byl opravdový hlupák, kdyby svůj lup nezhodnotil násobně více např. prodejem stavebníkoví či ve stavoservisu navíc s minimálním rizikem. Nelze také pominout další osvědčenou možnost v našich podmínkách, jak přijít k penězům, kterou představují pojišťovací podvody, jejichž počet např. u aut je ohromující. Nakonec všichni máme jistě nějakou zkušenost s policejním vyšetřováním, kdy jsme se naivně domnívali, že nahlášením krádeže jsme udělali maximum. Výsledek většinou bývá ten, že jsme zbytečně vynaložili čas na sepsání protokolu a cestu na příslušné oddělení, protože po nějakém čase jsme dostali suché oznámení, že pachatel není znám a případ se odkládá.

OBČANÉ OD 1. 1. 2015

**!!! NEMUSÍTE KOVOVÝ ODPAD ANI PAPÍR
ODEVZDAT JENOM NA MÍSTECH K TOMU
URČENÝCH A UŽ VŮBEC NE ZDARMA !!!**

Systém shromažďování komunálních odpadů **NEMÁ** přednost
před jiným způsobem nakládání s odpadem stanoveným zákonem

**JE VAŠÍ SVOBODNOU VOLBOU KOVOVÝ ODPAD
PRODAT VE VÝKUPNĚ NEBO HO PŘEDAT OBCI**

OBEC MŮŽE
stanovit místa pro odkládání komunálního odpadu (i kovů), ALE
NE, jako jediný možný způsob nakládání s odpadem

UKLÁDAT POVINNOST
odevzdat odpad **POUZE** v systému tříděného sběru zavedeného
obcí **JE V ROZPORU** s Listinou základních práv a svobod
i zákonem o odpadech.

Svého vlastnického práva nemůžete být zbaveni bez náhrady a už
vůbec ne vyhláškou obce

**VÝKUP ODPADŮ JE LEGÁLNÍ, LEGITIMNÍ
A PROTO VÁŠ ODPAD VYKUPÍME!**

Hezky a pravdivě řečeno, ovšem tato věta otevřela prostor pro zásadní otázky: Především inspekce koná, aniž by pan vedoucí problém už rozklíčoval a hned se nabízí další otázka, proč má subalterní úředník hledat řešení, když autor vyhlášky měl povinnost vydat metodický pokyn a mít aspoň rámcovou představu o tom, cože to zase vymyslel a jaké to bude mít důsledky. Dnes je to už minulost, SVDS aby situaci uklidnil, doporučil svým členům upustit od používání vista směnek, ovšem na dalších formách bezhotovostních plateb trvá a doporučil svým členům, aby je podle svých úvah nadále používali. Formulační nejasnost ohledně bezhotovostních plateb měla ještě další důsle-

Kontrolní akce pořádané v součinnosti s policií přenesly zajímavá čísla. Zkusme počítat, což není zrovna dobrý nápad, neboť počty mohou dokládat věci nechtěné.

Jestliže je pravdou, že bylo provedeno 1 200 kontrol provozoven výkupu a zajištěno 4,5 tuny podezřelého materiálu, což je údaj nic neříkající, protože podezírat mohou kde koho a kde co, a zvláště u kontrolních orgánů a bezpečnostních složek to může být profesionální deformace, pak jednoduchým výpočtem nutně musíme dojít k úvaze o smyslu všech těchto "hurá akcí".

4 500 kg podezřelého materiálu - průměrná cena 10 Kč/kg (směs železa a barevných kovů)

Kdo si neví rady použije kalkulačku nebo počítač, nicméně v každém případě bychom se měli shodnout, že se jedná o cca 45 000,- Kč, slovy čtyřicetpět tisíc korun českých.

Takže jsme dospěli k číslu, které by mělo ohromit svou vypovídací schopností o efektu monstrózní akce.

Je tomu opravdu tak???

Čtenáře znalé to neohromí, spíše se tomu zasmějí, navíc se jedná o objem v kg, který pro větší výkupnu nic neznamená, jen pro příklad uvedu, že když odesílá vykupující firma z Brna do Ostravy vlakem kovový odpad - druhotnou surovinu, je běžné, že během přepravy se "ztratí" 4 tuny, jinak 4 000,- Kč z jednoho vagonu, tedy to, co bylo výsledkem akce Blue. To jen abychom

věděli, o čem mluvíme. Pokud bych chtěl být štouřalem, jízlivě se budou ptát, kde že je ta efektivita vynaložených prostředků a jaký náklad na zajištění, zatím jen podezřelých 4,5 tuny, bylo "nutné" vynaložit.

Jaká je situace ve výkupnách po třech měsících „bezhotovosti“?

Především je třeba zmínit, že ještě začátkem května ojedinělé hlasy, sdělující, že „bezhotovost“ přinesla sice více práce, ale že řada problémů se zároveň vyřešila, dnes už sílí a z větších měst dostávám informace, že objemy výkupu se blíží k 90% v meziročním srovnání a to i u výkupu, důsledně používajících formy účet nebo složenk.

Z policie jdou informace, že až o 60% poklesly krádeže odpadů. Panu ministrovi Brabcovi je to stále málo a rád by dosáhl ještě vyššího poklesu. Tady je však třeba se zastavit. Pokud přijmeme tyto potěšující údaje, zřejmě se neubráníme úvaze, z jakého zdroje jsou nahrazeny ztráty z ne-realizovaných prodejů kovů těch našich občanů, kteří byli na příjem z této činnosti zvyklí a svým způsobem závislí. Myslím, že nemusíme pátrat dlouho, protože sami policisté uvádějí, že za dobu od zavedení bezhotovosti je nárůst vykrádání chat a bytů více než čtyřnásobný. To je jistě závažná informace, jejíž vypovídací schopnost by měla být podpořena informací, jestli dopadení pachatelů byli zjištěni v minulosti s pácháním trestné činnosti v souvislosti

s krádežemi kovů, protože pak by spojitost s poklesem krádeží kovů a nárůstem vykrádání chat a objektů, dostala konkrétní rámeček. Přeskupení zájmů některých občanů nemusí být konečné a může být jen otázkou času, kdy přibudou hlášení o přepadávání zejména starších spoluobčanů za účelem se obohatit. Pokud se nad tím racionálně zamyslíme, pak asi nebude od věci úvaha, že takový nárůst zejména v oblastech sociálně slabých, je vize docela reálná.

V poslední době se zdá, že zájem o výkupny z hlediska krádeží kovů, opadl, to však neznamená, že ti, kteří ve stále se zkracujících intervalech boje za ovládnutí trhu s kovovým a dnes už nejen s kovovým odpadem, usnuli na vavřínech dosažených zavedením „bezhotovosti“. SMO prakticky nepřestává ve své rétorice v souvislosti se zaváděním tříděného sběru v každé obci a rád by, aby občané zdarma odevzdávali i kovový odpad zdarma do sběrných dvorů. Stejně tak onen netržní prvek, který se hřeje na prsou státní správy, kolektivní systémy, začínají být ve svých požadavcích důraznější, neboť jim začínají scházet kila, navíc dnes ve větší míře sbíraná výkupnami za právního krytí některým z kolektivních systémů. Že se dnes hraje hra, kdo půjde z kola ven, je zřejmé a bude to hra na „žít a na smrt“.

Zdá se, že bude horké léto na poli odpadů a odzím nebude jiný. Oba nové zákony, které jdou do paragrafovaného znění, horký konec roku nepochybně zajistí.

Naše www stránky procházejí velkou rekonstrukcí, nový vzhled a intuitivnější formy nabídky a ovládání jistě jejich čtenáři uvítají. Do konce června budou ve zkušebním provozu a v červenci budou spuštěny do provozu.

Měsíc	Návštěvy	Stránky	Hity	Přenesená data
Led 2015	2,156	11,965	191,247	3.74 GB
Úno 2015	5,059	28,305	389,284	8.07 GB
Bře 2015	4,255	19,181	296,366	5.76 GB
Dub 2015	3,089	15,387	234,588	4.77 GB
Kvě 2015	2,240	12,210	150,918	3.01 GB
Čvn 2015	455	3,422	60,054	620.45 MB
Celkem	17,254	90,470	1,322,457	25.94 GB

asekol

Měla to být konference o zpětném odběru elektrošrotu, ale z toho, co zaznívalo na konferenci bylo spíše o oslavných ódách na výjimečnost neziskově hospodařící společnosti Asekol, která nás provází a za naše peníze o nás pečuje již deset let.

Se zájmem jsem očekával vystoupení pana profesora, Thomase Lindhqvista, který vymyslel nikoli KS, ale Koncept rozšířené odpovědnosti výrobce (anglicky Extended Producers Responsibility - EPR), který byl poprvé zaveden ve Švédsku již v roce 1990. Postupně se strategie EPR dostala i do legislativy EU. Dnes se jedná o jeden z hlavních pilířů odpadového hospodářství EU. Výrobci dostali do vínku nejen další náklad, ale také odpovědnost za recyklaci svých výrobků. Celý systém znamená ulehčení občanům, snížením jejich nákladů na likvidaci odpadů přenesením této povinnosti na výrobce. Rozšířená odpovědnost výrobce byla nepochybně průlomovým rozhodnutím, které zásadně změnilo oblast odpadového hospodářství.

Potud není systému co vytknout, až nato co se z něho stalo dnes. Netrzní prvek, stojící na monopolu uděleného státem soukromým společností.

Očekával jsem, že pan profesor na tento fakt zareaguje, ale nestalo se tak. Spíše se zdálo, že v roce 1999, kdy to „vymyslel“, usnul na vavřínech a zatím mu nedošlo, že se svět za těch více než 15 let dynamicky změnil. Nové recyklační metody a technologie změnily v roce 1999 zápornou hodnotu elektrošrotu na téměř 100% kladnou v roce 2015.

Zpětný odběr začíná být problém, stanovené kvóty jsou pro některé KS nedosažitelné a tak půjdou z „kola ven“. Výkupny

odpadů mají zájem elektro sbírat a pod zastřešením některého z KS tak mimo odpadový zákon činí. Asekol expanduje, je na Slovensku a také i v Polsku. Opravdu čiperná nezisková organizace, ale i jí už začínají scházet potřebná kila a kusy. Zatím si ještě může dovolit nákladné konference, ale aby přežila, bude muset někoho z kolotoče vystřčit.

Zástupkyně CECED byla mladá, kultivovaná žena, Britka Korina Hegarty, ředitelka politiky životního prostředí CECED, která mluvila a mluvila a stejně jsem nepochopil, v čem tkví ten proklamovaný jiný názor. Ale chyba může být na mé straně.

Nicméně zazněly některé zajímavé věty třeba z úst profesora Lindhqvista, že některá ustanovení Bruselu jsou vykládána některými státy EU různě a jsou vzdálená původnímu textu v originále. Zástupce MŽP, Ing. Trylč, pronesl něco „vlastizrádného“,

neboť se přiklonil k názoru, že KS by měly mít jednoho společného pantátu a neměl by jím být žádný státní orgán. Z jeho vyjádření jsem nabyl pocit, že ani na MŽP není jasný názor na fungování KS v současné podobě. Nakonec onen zvláštní materiál, který obdržela Pracovní skupina, „Zásady fungování kolektivních systémů“, který tak záhadně zmizel do zapomnění, je toho důkazem. Jasný názor má např. Rakousko, kde je 6 KS, ale nad nimi bdí jeden koordinátor, kterým není stát. Toto uspořádání podpořil jak profesor Lindhqvist tak zástupkyně CE-

CED, zdálo se však, že to nenašlo pochoopení u JUDr. Kořána.

Přesto, že byl zvolen větší prostor oproti Corinthia Towers v roce 2013, i tento prostor nevyhovoval, zejména v době oběda. Odpoledne už byl sál poloprázdný, ale i to je otázka, protože mým odhadem je, že během celého programu se cca 30% účastníků nacházelo na občerstvovacích místech na chodbách a terasách.

Odpolední panelová diskuse už byla za mé účasti. Měl jsem nevhodnou pozici na pravém křídle a problém byl, že jsem nerozuměl. Akustika byla úděsná, dokonce jsem musel požádat moderátora Veselovského, aby přešel na pravou stranu. Pak už to bylo dobré. Kdybych to měl nějak hodnotit, pak se musím přiklonit k názoru JUDr. Kořána, se kterým mne poji jeho nadhled na celou problematiku, se kterou je tak obtížné polemizovat a to, že oproti roku 2013 konference ztratila „šťávu“ a působila spíše unaveně.

Důvod je zřejmý, v panelové diskuzi nelze problém uchopit, protože je vše vedeno moderátorem a Veselovský je zkušený moderátor, který se držel svého zadání.

Konference byla inovativní a závěr se nesl v duchu inovací směrem k sexu, viz foto.

Co však nelze kolektivnímu systému ASEKOL upřít je to, že za peníze „nás všech“ uspořádal konferenci, která sice pro její účastníky toho mnoho nepřinesla, ale na venek demonstroval, co všechno si neziskový subjekt může dovolit. Zdá se, že nejenom tento kolektivní systém.

PM

Tak máme druhotné suroviny a nebo nikoliv?

(trochu vážná a trochu nevážná filozoficko-odpadově-surovinová úvaha)

V jednom z oficiálních materiálů zpracovaných MPO je konstatováno, že (volně interpretováno) ... „pojem druhotná surovina není ukotven v platné legislativě ČR“.

V dalším materiálu MPO (Politika druhotných surovin ČR) můžeme najít konkrétní reakci na tuto skutečnost, neboť je v něm mimo jiné zahrnut úkol:

„Definovat a začlenit pojem „druhotná surovina“ do právního řádu ČR. Iniciovat tento postup na úrovni EU.“

Druhá věta tohoto úkolu přitom dokumentuje, že „neukotvenost“ pojmu druhotná surovina není jenom náš (tedy český) problém. Je potřeba pochválit MPO za tendenci k otevření tohoto definičního problému v jeho mezinárodních souvislostech.

Pro zjednodušený pohled by se mohlo zdát, že jde o v podstatě zanedbatelný (spíše administrativní) problém, který běžný život nijak výrazně neovlivňuje. Bohužel pravý opak je pravdou. Základní rozpor je v totiž v termínech „odpady – druhotné suroviny“. Dosavadní legislativní filozofie totiž jednoznačně vychází z definice „odpadu“ - viz Zákon o odpadech v platném znění. Neukotvenost pojmu „druhotná surovina“ přitom vyvolala vznik pojmů jako „neodpad“, „vedlejší produkt“ a také složitou formulační práci s nimi.

Ale život (resp. návrat ke kdysi běžně používanému termínu druhotná surovina) si vynucuje své. Stačí jen letný pohled na soubor českých legislativních dokumentů, které tento „neukotvený“ pojem používají.

Snad nejucelenější pohled poskytuje strategický dokument POLITIKA DRUHOTNÝCH SUROVIN ČESKÉ REPUBLIKY, především jeho Příloha č. 1: Pojem „druhotná

surovina“ v současných právních předpisech ČR- přehled právních předpisů ČR, ve kterých je pojem druhotná surovina použit.

Z celkem 12 položek jen ilustrativně je možno upozornit na:

- Zákon č. 100/2001 Sb., O posuzování vlivů na životní prostředí v příloze 1 používá pojem „druhotná surovina“ v následující souvislosti: „4.3 Zařízení k výrobě neželezných surových kovů z rudy, koncentrátů nebo druhotných surovin pomocí metalurgických, chemických nebo elektrolytických procesů.“

- Sdělení ČSÚ č. 275/2008 Sb., o zavedení Klasifikace produkce (CZ-CPA) v příloze 1 používá pojem „druhotná surovina“ pro řadu produktů

- Vyhláška č. 343/2012 Sb., ze dne 27. září 2012 o Programu statistických zjišťování na rok 2013, v přehledu statistických zjišťování prováděných Českým statistickým úřadem Roční výkaz o odpadech a „druhotných surovinách“

- Vyhláška č. 62/2001 Sb., ze dne 29. ledna 2001 o hospodaření organizačních složek státu a státních organizací s majetkem státu, v § 20 – Věci podle odstavce 1 nebo jejich části, které mohou být využity jako „druhotná surovina“, nabídne příslušná organizační složka nebo státní organizace právnícké nebo fyzické osobě, která se zabývá výkupem druhotných surovin.

Stejně výmluvné jsou i formulace, které je možno číst v „Závěrech zjišťovacího řízení (MŽP, č.j. 9509/ENV/14 z 1.4.2014)“, kde je mimo jiné uvedeno. Nedílnou snahou je také změnit zažitá dogmata, že vše co vzniká při výrobě a provozu služeb je odpad. Roz-

šířit oblast vzdělávání a kvalifikací v oboru zpracování a využívání druhotných surovin.

A zde se dostáváme bezprostředně do zájmové oblasti SVDS - Svazu výkupců a zpracovatelů druhotných surovin (a obdobně zainteresovaných subjektů):

1. SVDS se stalo rozhodujícím subjektem, který na základě impulzu MPO a v souladu s plněním Cíle č. 4 Politiky druhotných surovin, který projektuje v rámci NSK a NSP systém vzdělávání pracovníků pro recyklaci odpadů a druhotných surovin (viz speciální příspěvky v Bulletinu),

2. SVDS se přihlásilo k hledání dosud „neukotvené definice druhotné suroviny“.

Což nebude nic jednoduchého, jak je možné se přesvědčit mimo jiné ze znění Přílohy č.2 - Podrobná specifikace druhotných surovin (již výše citovaného dokumentu Politika druhotných surovin ČR).

Zájemce o podrobnosti je vhodné odkázat na úplné znění této Přílohy, kde výchozí přístup k potřebné definici využívá textace Ročního výkazu o odpadech a druhotných surovinách, kdy se druhotnou surovinou rozumí materiály mající některou z níže uvedených charakteristik (viz příručka pro zjišťování údajů pro rok 2012):

- 1) vedlejší produkty;
- 2) upravené odpady, jestliže poté co byl odpad předmětem některého ze způsobů využití, splňuje zároveň dané podmínky;
- 3) materiály získané z výrobků podléhajících zpětnému odběru a z dalších výrobků, využitelné pro další zpracování
- 4) nespotřebované vstupní suroviny a materiály předávané k novému využití.

Ale tím celý problém pouze startuje - každý z uvedených čtyř bodů je v dalším textu Přílohy rozváděn do soustavy podrobných specifikací (celkem více jak 10ti). Jako příklad je možno odkázat na specifikace charakteristik k bodu 1), tedy na :

kritéria upřesňující, kdy movitá věc může být považována za vedlejší produkt a nikoliv odpad a kdy odpad přestává být odpadem, může dle § 3 odstavce 8 zákona č. 185/2001 Sb. stanovit Ministerstvo životního prostředí ve spolupráci s Ministerstvem průmyslu a obchodu vyhláškou.

Vedlejším produktem (v souladu se zákonem č. 185/2001 Sb., o odpadech), nikoliv odpadem se stává movitá věc, která vznikla

pokračování na následující straně >>

pokračování z předchozí strany >>

při výrobě, jejímž prvotním cílem není výroba nebo získání této věci, pokud jsou zároveň splněny všechny níže vyjmenované podmínky (a – d):

- a) vzniká jako nedílná součást výroby
- b) její další využití je zajištěno
- c) její další využití je možné bez dalšího zpracování způsobem jiným, než je běžná výrobní praxe
- d) její další využití je v souladu se zvláštními právními předpisy a nepovede k nepříznivým účinkům na životní prostředí nebo lidské zdraví.

A tady je rozumné skončit s dalším podrobným popisem citované Přílohy a zakončit tento příspěvek návratem k podtitulu jeho názvu - ke změně filozofického přístupu k definování „druhotných surovin“ přes „odpady“.

Co hledat zásadní zjednodušení definice v tom, že :

určité materiály budou vždy surovinou nebo druhotnou surovinou (nebudou zařazovány do odpadů), pokud

- budou pokryty technickými normami nebo obchodními podmínkami
- nebudou znečištěny nebezpečnými či toxickými látkami

Ano, opravdu takto málo stačí, abychom se přestali složitě „škrábat pravou rukou na levém uchu“ při zavádění řady materiálů do odpadů a následně jejich vyvážení z odpadů. Že jde především o železné i neželezné kovy, sklo, plasty, papír, pryž je zřejmé. Ale věcně příslušní odborníci pravděpodobně mohou tuto základní paletu rozšířit. A to formou Vyhlášky (nejlépe MPO), kterou bude možno doplňovat podle vývoje trhu a technického pokroku.

Považujte, prosím, tento můj příspěvek za určitou brainstormingovou provokaci a triviální pokus o zásadní zjednodušení přístupu ke tvorbě definice druhotné suroviny. Těším se na souhlasná i nesouhlasná stanoviska, protože jen v diskutování rozporných názorů je možno dospět k rozumnému výsledku. Ať již bude jakýkoliv.

-EP-

NAD SLOVENSKÝM ODPADOVÝM ZÁKONEM

Prezident Kiska zákon podepsal dne 8. 4. 2015, platit začne od 1. 1. 2016. Na jeho legislativní pouti ho provázela řada nesouhlasných vyhlášení, petic, protestů a hanlivých označení. Proti podpisu prezidentem spustily po celém Slovensku na protest klaksony všechna auta, svážející odpad. Nespokojenost vyjádřily opoziční strany a také rada „Združenia měst a obcí Slovenska“. Zákon je hodnocen tak, že nevyhovuje nikomu. Nevyhovuje obcím, ZMOS k němu dalo negativní stanovisko. Nevyhovuje sběrným společnostem, které mohou ztratit smlouvy s obcemi, nevyhovuje recyklátorům, kteří se nebudou moci dostat k surovinám, nevyhovuje průmyslu, pro který to bude drahé. Že se zákonem není vše zcela v pořádku naznačuje i fakt, že k návrhu zákona bylo podáno 2 600 připomínek ze kterých sám předkladatel uznal 1 613 jako zásadních, pak asi tady něco nesedí. Nebudu listovat celým zákonem, ale vybral jsem několik problémových ustanovení ze slovenských serverů.

Nové znenie Zákona o odpadoch schválila vláda SR aj prezident SR. Nový Zákon o odpadoch nadobúda platnosť od 1.januára 2016

Nový zákon prináša rozsiahle zmeny, týkajúce sa výkupu kovového šrotu.

- výlučne bezhotovostný platobný styk pri výkupe od FO, platba bankovým prevodom alebo poštovou poukážkou
- povinnosť vypočítať a odvieť zrážkovú daň
- povinnosť skladovania vykúpeného kovového šrotu po dobu 7 dní
- povinnosť kamerového systému - monitorovať pohyb kovového šrotu od prevzatia po uskladnenie
- kovový šrot, prevzatý od FO zaradiť ako komunálny odpad (KO 20 01 40)
- povinnosť mať uzatvorenú zmluvu s obcou, ak vykupujete komunálny odpad od FO. Doteraz uzatvorené zmluvy strácajú platnosť od 1.1.2016
- ak vykupujete, alebo inak nakladáte s prúdom odpadov, ktoré spadajú pod OZV (Organizácie zodpovednosti výrobcov) je potrebná zmluva s OZV (týka sa to, elektrošrotu, autobaterií, obalov a obalových výrobkov, plastov a starých pneumatík)

Kritika uvádí, že např. povinnost skladování po dobu 7 dnů je zbytečná, protože orgány činné v trestním řízení ani do 7 dnů konat nezačnou, problémovým zásahem do tržního prostředí je zavedení povinnosti obce, uzavřít smlouvu jen s jednou sběrovou společností-výkupnou, což otevírá přímo vele bránu pro korupční jednání. Zavedení kamerového systému, který bude sledovat pohyb kovového odpadu od převzetí do uskladnění, patří do říše fantasmagorie a vymyká se racionálnímu myšlení. Zřejmě autoři tohoto nesmyslu postrádají aspoň minimální technickou představivost.

Toliko naši sousedé, no vyčkejme, jestli nás nečeká něco podobného, ne-li horšího.

Zdá se, že „druhotné suroviny“, uměle a proto nelogicky zasazené do rezortu životního prostředí, nabízejí prostor pro široký rozmach bezbřehé kreativity.

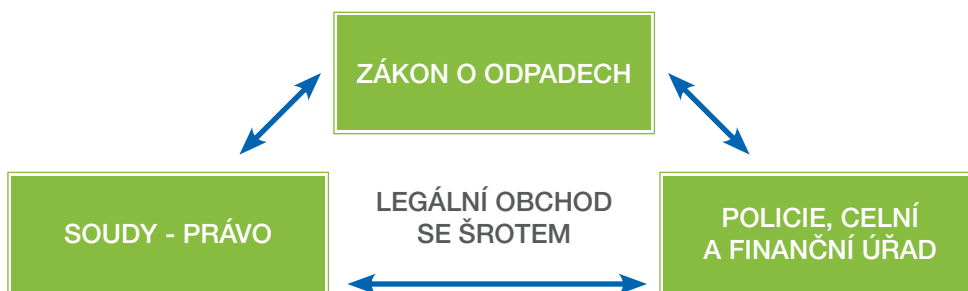
JAK JE TO SVÝKUPEM KOVŮ JINDE.

Do emotivního pojmání problematiky druhotných surovin, přesněji jejich výkupu, je třeba brzdit emoce a vnést trochu objektivitu, kterou získáme tak, že se porozhlédneme a zabrousíme do zahraničí.

Každý stát, potažmo každé společenství, se potýká se svými odpady a když do toho vstoupí druhotné suroviny, coby odpad – neodpad, je na vážný problém zaděláno. V řadách SVDS je mnoho firem, které mají zahraniční vlastníky, tedy zde by měl být objektivní zdroj informací. Bohužel, není tomu tak a tak jsme se porozhlédli u sousedů a ve „Spravodaji ANSDS“ jsme našli informace, které poskytl pan Jeffrey D. Kimball, obchodní ředitel firmy Loacker, která je členem Národní asociace recyklátorů Maďarska. Pan Kimball je zároveň viceprezident EU-ROMETREC (Evropská federace obchodu a recyklace kovů a také člen představenstva EURICO).

Přinášíme stručný přehled právních předpisů nakládání s kovovým odpadem v EU s vědomím, že ne vždy se musí jednat o poslední platnou úpravu. Pro základní orientaci je to přehled užitečný.

Presentace v roce 2013 uváděla jako základní předpoklad pro efektivní zabránění krádežím kovů tento graf:

A JAK TO FUNGUJE V PRAXI.

VELKÁ BRITÁNIE

Zákon o odpadech z roku 2013
Právo obchodovat s kovy – kovovým odpadem
Povinnost identifikovat fyzické osoby
Uchovávat vedení evidence
Zákaz vyplácení v hotovosti FO, platba bankovním převodem nebo šekem

FRANCIE

rok 2013
Povinnost identifikovat fyzické osoby v tzv. Policejní knize
Zákaz vyplácení v hotovosti FO, v roce 2010 bylo možné vyplatit max. 500,- Eur, v roce 2011 zakázané. Trh reagoval tak, že v roce 2012 se 25% kovového šrotu ilegálně vyvezlo do sousedních států (Belgie, Německo), což způsobilo ztrátu 1 miliardy Eur. Od roku 2012 se musí nákupy od fyzických osob hlásit Finančnímu úřadu

RAKOUSKO

rok 2013 velmi liberální
Povinnost identifikovat fyzické osoby, výkup kovového šrotu od fyzických osob nad 30 000,- Eur/rok, se musí hlásit Finančnímu úřadu
Platby v hotovosti bez stanovení horní hranice
Krádeže kovů se posuzují jako jiné krádeže a přísně se trestají

SLOVINSKO

Povinnost identifikace fyzických osob
Max. suma vyplácená jedné osobě za den, která nepodléhá zdanění, je 125,- Eur, nad tuto částku je zdanění ve výši 32,86%
Platby v hotovosti právnickým osobám jsou zakázané
Všechny platby se musí hlásit Finančnímu úřadu za fyzické osoby denně, za právnické osoby jednou za měsíc

BULHARSKO

Zákon o odpadech z roku 2012
V důsledku vysoké administrativní zátěže se legálně obchoduje s 50% kovového odpadu, zbytek se „přepírá“ na černém trhu
Rok 2014 – dramatické změny
Povinnost identifikace fyzických osob, platby v hotovosti zakázané
Fyzické osoby jsou povinné likvidovat odpad u poskytovatelů komunálních služeb bez náhrady. Proti tomuto nařízení se vede soudní spor na úrovni EU

FRANCIE	→	ZÁKAZ OD ROKU 2011 – DŮSLEDEK – ZTRÁTA TRHU
GB	→	ZÁKAZ OD ROKU 2012 – UVEDENÍ DŮVODU NA PŘIDĚLENÍ DIČ
BELGIE	→	ZÁKAZ OD ROKU 2013 – JEN PRO CU KABELY
BULHARSKO	→	NÁVRH ZÁKAZ OD ROKU 2014
PORTUGALSKO	→	JEDNA TRANSAKCE MAX. 50,- EUR
CHORVATSKO	→	220,- EUR/OSOBA/DEN
SLOVINSKO	→	125,- EUR/OSOBA/DEN

VŠEOBECNÉ MAXIMÁLNÍ LIMITY BEZHOTOVOSTNÍCH TRANSAKČÍ

MAĎARSKO	5 000 EUR – JEN FIRMY
ŠPANĚLSKO	2 500 EUR
ITÁLIE	1 000 EUR

DAŇ PŘI PLATBÁCH FO

Maďarsko	4%
Rumunsko	16%
Slovinsko	32,86%
Chorvatsko	12,40%
Bulharsko	10%
Itálie	0%
Rakousko	0%

PŘEDSTAVUJEME NAŠE ČLENY

KOVO-GROUP

SDRUŽENÍ PODNIKATELŮ

Společnost funguje na našem trhu již 20let. Zabývá se výkupem železa a barevných kovů, likvidací kovových odpadů. Provozovny: 9 provozoven rozmístěných po Praze, jedna na Moravě.

Vlastní kontejnerová doprava s hydraulickou rukou. Na všech provozovnách jsou umístěny digitální nájezdové váhy a váhy určené pro výkup barevných kovů. Odborně zaškolený a vstřícný personál.

Na dopady „bezhotovosti“ jsem se zeptal pana Šafránka

„Ano, měli jsme velké obavy, protože našich 10 provozů je převážně již 17 let zaměřeno na výkup tak zvané „z ulice“ a občané i firmy plně využívali hotovostních plateb, protože je to nejméně administrativně náročný a jednoduchý způsob jak se za své „odpady“ dostat k finanční odměně.“

„Že peníze jsou nejvíce motivující prostředek, to se potvrdilo i po zavedení vyhlášky o bezhotovostních platbách kdy po počátečním propadu výkupů občané i firmy tak trochu tápali ve výkladů medií co vlastně platí a co se může a nemůže, aby nakonec pochopili, že při našem zavedeném systému plateb na účet a poštovních šeků nic neriskují a výkup se vrátil do běžných obrátů v daném období.“

„Bezhotovost přinesla výrazný pokles výkupů od „bezdomovců“, což v našem obrotu vždy hrálo malý význam. Částečně to komplikuje drobné výkupy do 100 Kč, kde zákazníci co nemají účet, je manipulační poplatek za složenku 35 Kč je odečítán z ceny za výkup způsobují demotivující efekt a řada zákazníků je po právu rozladěna.“

Větší problém je administrativní zátěž pro výkupčí a následně účetní a vedení firmy, kde přibýlo dost práce (velmi mnoho drobných denních výkupů), ale i s tím, po počátečním chaosu, jsme se úspěšně vyrovnali.“

Pan Šafránek zmínil ještě další zajímavé postřehy k událostem z poslední doby

Kontroly a pokuty

„Naše společnost je pravidelně kontrolována jak ČIŽP tak OŽP na všech úrovních tak nevím co by mělo ještě následovat dle představ MŽP, úředníci jsou pod tlakem pokutovat co jde a přitom mám pocit, že naše provozy jsou v lepším stavu než kdejaká autodilna nebo jakýkoliv jiný provoz. Například přehnané výše pokuty za administrativní chyby v provozním řádu jsou neadekvátní (80 000,-Kč-) a do budoucna by celý systém sankcí neměl působit likvidačně pro firmy a měl by umožnit nápravu a ponaučení, vždyť přeci soukromý sektor stát potřebuje a nechce ho likvidovat.“

Zpětný odběr elektrospotřebičů

„Zavedli jsme odběrná místa elektrospotřebičů ve spolupráci s firmou REMA systém, a ačkoliv si osobně myslím, že to pouze změnilo směr toku těchto odpadů a opět zatížilo administrativu firmy tak občanům to nic nepřineslo a naopak jim to vzalo svobodnou volbu nakládat s těmito odpady dle vlastní ekonomické potřeby.“

Budoucnost výkupu

„Naše společnost by uvítala, kdyby se s odpady co vykupujeme, stala opět druhotná surovina a myslíme si, že výkup od občanů i firem na systému který je dlouhá letá zaveden není potřeba nic měnit a regulace a zakazy vykupovat je pouze účelová a má takzvaně nasměrovat odpady a zisky jiným směrem. Poslední roky jsme všichni v tomto oboru pod velkým tlakem a doufáme, že už to brzy skončí a budeme se moc plně věnovat práci na základě dlouhodobě platných zákonů a vyhlášek.“

Tolik pan Šafránek, ale já jsem se ještě zeptal začátkem června, tentokrát v provozně Kolbenova, vedoucího provozu na to, jak on vidí dopady zavedení „bezhotovosti“.

Odpověď byla stručná. „Naše provozovna se blíží k 90% ve srovnání se stejným obdobím minulého roku. Ovšem, nárůst administrativní práce je značný, abychom to tady zvládli, musíme všichni přidat.“

Jak je patrné z foto, náš rozhovor byl veden v plném pracovním procesu.

Provozovna Kolbenova

Přijel jsem neohlášen do provozu, ve kterém zrovna probíhal odvoz nákladními auty. Rychle jsem se představil, a abych nepřekážel, odstavil jsem auto do ústraní. Abych mohl začít pobíhat s fotoaparátem, musel jsem si vyžádat souhlas vedoucího provozovny. Nalezl jsem ho na manipulačním stroji a po pár větách bylo zřejmé, že už mohu fotit a ptát se. Zaujala mne čistota provozu, uspořádané druhy odpadů, zpětný odběr označený. Bylo znát, že zde vládne pevná ruka.

PŘEDSTAVUJEME NAŠE ČLENY

Koncern EcoPoint, a.s. – České sběrné SUROVINY, a. s.

Pro 5. číslo bulletinu jsme vybrali dvě firmy, jednu z Prahy, druhou ze středních Čech. Nezajímali jsme se o firmy jako takové, spíše o to, jaké dopady mělo zavedení bezhotovosti v různých částech republiky. Nicméně aspoň základní informace je nutné uvést.

Původně České sběrné suroviny, a.s., dnes je 100% vlastníkem Českých sběrných surovin EcoPoint, a.s.

- EcoPoint, a.s. - koncový přímý prodej a obchod s materiálem
- České sběrné suroviny a.s. - výkup, svoz a úprava materiálu
- Sběr druhotných surovin s.r.o. - výkup surovin, síť 16 výkupen po Praze a Středočeském kraji

Koncern se především zabývá výkupem, zpracováním a obchodem s druhotnými surovinami.

Zákazníkům nabízí přísně ekologický, rychlý, komplexní a maximálně spolehlivý servis při svozu, třídění či recyklaci nejrůznějších typů využitelných odpadů. Současně nabízí i služby týkající se financování obchodu, ale i další služby v oblasti nakládání s odpady.

Koncern je uspořádán do třech hlavních a na sebe navzájem navazujících částí: výkup druhotných surovin, zpracování druhotných surovin a obchodní činnost. Síť 16 provozoven v Praze a ve Středočeském kraji, celková zaměstnanost – 58 zaměstnanců.

A jak se projevila „bezhotovost“? Ptal jsem se obchodního ředitele, Pavla Merkla

Březen

„Průměrně za rok 2014 se v drobném výkupu u nás vykupovalo 613 t Fe a 53 t BK. Za měsíc březen 2015 se drobného výkupu vykupilo 227 t Fe a 21 t BK, což je pokles o cca 60%.

Cca 85% vyplácíme převodem a 15% přes složenkou (šeky).

Museli jsme snížit pracovní dobu zaměstnanců (nikoliv výkupčím na sběrných, ale navazujícím profesím v Kovošrotu a dopravě) o 1,5 hodiny denně.

Ano, uvažujeme o uzavření některých výkupen (dle výsledků za březen až květen 2015) a snížení počtu zaměstnanců“.

Duben

Zeptal jsem se i začátkem května „Za měsíc duben 2015 se drobného výkupu vykupilo 333 t Fe a 26 t BK, což je pokles o cca 50%“.

Zeptal jsem se i začátkem června a to v provozovně v Davli pana Filipa Červenky. Po počátečním propadu se zdá, že se

vše vrací do normálních kolejí. Provozovna je na hlavním tahu Pražanů do rekreačních oblastí, zejména na Slapskou přehradu. Je nepravděpodobné, že by Pražané cestou na Slapy se chtěli zbavovat nějakého odpadu právě v Davli a tak naše klientela je spíše z místních a z blízkého okolí, včetně chatových a rekreačních oblastí.

Pomalou se vracíme na úroveň před zavedením „bezhotovosti“, jsme na cca 90%, ale co je velmi nepříjemné, jen růst administrativy. Na jednu stranu je dobré, že nemáme hotovost, která byla vždy rizikem, ale na druhou stranu je nepříjemné vysvětlovat starším lidem, kteří k nám chodí s kovovými odpady o váze cca 5 kg, že abych je mohl vzít a něco zaplatit, musí ještě sami něco přidat. Je to trapné, ale my jsme to nezavinili.

Proběhl jsem provozovnu, ale vše nebylo zcela OK. I když se jednalo o drobné chybičky, kdyby přišel „kovový inkoust“, sepsal by jistě drama o mnoha řádcích.

ANSDS

spřátelená slovenská organizace

16.10.2013 se konalo první valné shromáždění „Asociacie nezávislých spracovateľov druhotných surovín“. Je to více než dva roky a SVDS u toho bylo v sestavě Ambrož, Ševčík, Miller.

Začátky byly a cíle jsou stejné jako u SVDS – hájení zájmů segmentu výkupu a zpracování druhotných surovin.

Za dva roky se ANSDS změnilo v suverénní organizaci, která sdružuje osoby podnikající v segmentu druhotných surovin a je etablovaná i v zahraničních organizacích.

Začátkem roku 2014 navštívila delegace ANSDS v Itálii veletrh ECOMONDO v Rimini a při té příležitosti také národní asociaci podnikatelů v oblasti obchodu, distribuce, zpracování a výroby ocele, železných a neželezných kovů, ASSOFERMET, která sdružuje více než 800 firem, které představují 70% vnitrostátní poptávky po železných a neželezných kovech, dosahuje roční obrat ve výši 6 miliard Eur. ASSOFERMET je schopen recyklovat až 80% železného šrotu, spotřebovaného v Itálii za rok. Kromě informací a výměny zkušeností prezident ASSOFERMETu, Pezzoti, osobně intervenoval v EFR (European Ferrous Recovery & Recycling Federation) za přijetí ANSDS do EFR/BIR, se sídlem v Bruselu.

ANSDS je mladší organizací, ale její dynamiku lze jen závidět.

Na pozvání se zástupci SVDS, ve složení T. Polívka, Z. Zacha a P. Miller, účastnili dne 11. 5. 2015 v Bratislavě jejího shro-

máždění za účasti generálního tajemníka Evropské federace EuRIC Emmanuela Katrakise. V krátkém vystoupení SVDS ve kterém se vystřídali všichni členové delegace jsme seznámili spřátelenou slovenskou organizaci se situací v ČR v segmentu výkupu a zpracování druhotných surovin, zejména v její legislativní části. Právní problematika na Slovensku je velmi podobná v ČR a to až tak mnoho, že se nabízí otázka, jestli pro oba státy nepůsobí jeden společný koordinátor. Na Slovensku už nová odpadová legislativa platí. Po podpisu prezidenta vyšla ve sbírce zákonů. Nový předpis má pořadové číslo 79/2015 Z.z. - Zákon o odpadech a o změně a doplnění některých zákonů.

Nový Zákon o odpadech byl na Slovensku silně kritizován a nechyběla označení „Největší hloupost roku“, „Monopol je pro lidi nejdražší“ apod. Proti podepsání záko-

na prezidentem proběhlo řada protestních akcí od Petice až po spuštění klaksonů všech aut, svázejících odpad ve 13 hod. po celém Slovensku. Komentář k novému slovenskému zákonu přinášíme na jiném místě.

24. března se delegace ANSDS účastnila prvního Valného shromáždění Evropské federace recyklačního průmyslu – EuRIC na kterém byla přijata za členu.

Delegace SVDS byla pozvána na oběd, kterého se účastnil i pan Katrakis, se kterým, kromě zdvořilých vět, jsme se navzájem informovali o svých organizacích. Nás

samozeřejmě zajímalo, co přináší členství v takové federaci, bohužel, od zástupců ANSDS jsme se toho mnoho nedověděli, protože jsou teprve krátce členy. Z rozhovoru s panem Katrakisem bylo patrné, že jako krátce etablovaná federace prochází vnitřními problémy, které spočívají v různých pohledech na některé problematické oblasti. Např. na zavádění „bezhotovosti“ je to dle jeho vyjádření tak „půl na půl“. Naskytá se otázka, jaké názory bude federace prezentovat „vně“ a jakými způsoby bude dosahován jednotný postoj všech členů. Vzhledem k situaci, se kterou potýká EU, to zřejmě bude velmi obtížné. O vstupu do EuRIC lze uvažovat, zejména když generální tajemník Katrakis SVDS ke vstupu vyzval.

Jak se stát členem ANSDS?

- Souhlas se stanovami
- Úhrada všech plateb
- Vstupní poplatek pro PO 500 €, FO 100 €
- Měsíční poplatek pro PO a FO je 50 EU
- Podle slovenského zákona jsou obě platby daňově uznatelným nákladem za předpokladu, že člen ANSDS není členem žádného jiného sdružení.

Informace ze zahraničí

Do Bulletinu je zaváděna nová rubrika-*Informace o recyklaci v zahraničí*. Budou v ní uváděny zajímavosti a případné inspirace pro naši praxi.

ŠVÝCARSKO

SVDS má navázán kontakt se specializovanou vzdělávací organizací ve Švýcarsku a připravují se výměnné konzultační návštěvy.

Zahraníční partneři:

- Info-Zentrum- poradenství pro vzdělávání a povolání, Herzogsstrasse 1- Aarau /Švýcarsko
- Spolek pro recyklační vzdělávání Švýcarska, www.r-suisse.-ch:R-Suisse
- Vzdělávací střediska pro přírodu a životní prostředí (regionální)

Je inspirativní, že v nabídkových materiálech uvedených organizací se důsledně nabízí specializované vzdělávání pro „Recyklátorky / Recyklátory“ genderově vyvážené (což nás zřejmě časem také nemine).

Citace ze Švýcarských nabídkových materiálů:

VÍCE ODPOVĚDNOSTI PO VYUČENÍ

Nedostatek surovin přináší boom v recyklační oblasti. Fundovaní odborníci v oblasti recyklačních systémů jsou žádaní. Každý rok absolvuje v německém Švýcarsku něco přes 30 mladistvých základní vzdělání jako Recyklátorka / Recyklátor. V západním Švýcarsku je to vždy kolem 6 (pozn.-již od roku 2009). Kdo tomuto povolání uchová věrnost a chce kariérní růst, může většinou bezprostředně po vyučení převzít v podniku více zodpovědnosti.

ZÁKLADNÍ PROFESNÍ VZDĚLÁNÍ

Předpoklady: absolvování běžné základní školy

Trvání: 3 roky, včetně praxe v recyklačních podnicích

Předměty související s povoláním: Recyklace hodnotných surovin, uspořádání podnikové organizace a zajištění kvality produkce, získávání recyklovatelných materiálů a ochrana životního prostředí, zajišťování bezpečnosti práce a ochrana zdraví při práci.

Formální výstupy:

- Konfedační vysvědčení o schopnosti vykonávat práci recyklátorky EFZ/recyklátora EFZ
- Odborná maturita

Při velmi dobrých školních výsledcích může v průběhu nebo po absolvování základního profesního vzdělání navštěvovat střední odbornou školu s maturitou a dosáhnout úplného středního vzdělání s maturitou. Tato maturita umožňuje studium na některé z odborných vysokých škol buď bez přijímacích zkoušek anebo v rámci přijímacího řízení.

DALŠÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Kurzy:

- nabídky od učilišť- a odborných škol WWF, Švýcarsko.
- Vzdělávací střediska pro přírodu a životní prostředí a Spolku odborníků VSMMR (odborné zkoušky s konfedačním průkazem odbornosti) (vyšší odborné zkoušky s konfedačním diplomem)

Vysoké školy odborné: například Bc, bakalář v oblasti inženýrských věd pro životní prostředí, bakalářské studium pro obnovitelné zdroje energie a techniky životního prostředí (na VŠ Rapperswil).

PERSPEKTIVY

Recyklátorky a recyklátoři pracují v recyklačních a třídících závodech. Některé jsou částečně nebo plně specializovány, podle zaměření přebírají i různé staré materiály. Tomu odpovídá i rozdílná náplň práce jednotlivých pracovníků. Určitá skupina pracuje s papírem, lepenkou, kartonem, jiná s textiliemi, umělou hmotou a kovem. Další pracují v závodech, kde se shromažďují staré oleje a dále již nepoužitelné chemikálie. Jsou i velké firmy, které zpracovávají auta určená ke šrotování.

Jsou i jiné druhy podniků, ve kterých recyklátorky a recyklátoři pracují.: komunální sběrný,

oddělení pro životní prostředí velkých firem a – v poslední době pořád více – podniků, které se na demontáž a výkup specializují.

OSOBNÍ PŘÍBĚHY

Rekvalifikace: po téměř desetileté činnosti jako poštovní doručovatel absolvoval pan R.H rekvalifikaci na druhé vzdělání jako recyklátor. Krátce po získání této rekvalifikace navíc obdržel nabídku od vzdělávacího centra Zürichsee/Horgen, aby vyučoval nové zájemce o profesi recyklátor. Po roce vykonává tuto činnost jako učitel na odborném učilišti úvazkem 40% za rok. Vyučuje odborné předměty Textil, Umělé hmoty a kovový recycling, jakož i papír a recyklace kartonů a je činným i jako zkušební komisař. Jeho hlavním povoláním je odborný likvidátor – specialista u firmy SWICO Recycling. Tento spolek pomáhá členům vybírat poplatky za recyklaci elektronických zařízení. Hlavní činností R. H. ve firmě SWICO rec. jsou analýzy rozdělování recyklovaného zboží a vybraných příspěvků (obdoba našich kolektivních systémů). Na zakázku SWICO rec. radí spolkům ve věci recyklace a vytváří odpadové koncepty. Jde hlavně o zdokonalování sběrových a logistických systémů, pro lepší spolupráci mezi obcemi a recyklačními firmami za účelem snižování nákladů.

Povolání: inženýr pro životní prostředí. Po absolvování odborné vysoké školy pracuje P.R. jako inženýr pro životní prostředí u firmy Risi, AG. Radí firmě Plastoil, která z umělých látek získává opět olej, z něho potom teplo, chlad anebo může z něj být vyráběn proud. V tomto procesu hlídá kvalitu dodaných materiálů a počítá ekonomické bilance. Vytváří taky koncepty nakládání s odpady odpadu pro jiné podniky. Pro tuto práci má jeho vzdělání coby recyklátora neocenitelnou hodnotu.

(pozn.: komplexnější informace a informační materiály jsou k dispozici. O přípravě konzultací budou členové SVDS informováni)

-EP-

Zkušenosti z pilotního ověřování v rámci projektu UNIV3

V rámci projektu UNIV3 jsme byli osloveni předsedou SVDS - Svazu výkupců a zpracovatelů druhotných surovin s nabídkou vytvořit program dalšího vzdělávání Pracovník pro recyklaci (28-036-H) včetně zadání závěrečné zkoušky a následně také tento program pilotně ověřit. Zkušenosti z tvorby programů i pilotáží jsme měli z oborů, které vyučujeme, ale zpracovat program Pracovník pro recyklaci byla pro nás velká výzva. Tři naši zkušení pedagogičtí pracovníci tvořili program i zadání zkoušky. Byla to práce náročná a zodpovědná. Účinnou pomoc v podobě konzultací a poskytování odborných materiálů týkajících se legislativy, recyklace, technologických postupů likvidace a další problematiky nakládání s odpady, poskytovali velice ochotně členové SVDS.

Po revizi zpracovaného programu a zadání zkoušky jsme se museli zaměřit na přípravu pilotního ověřování tohoto programu. Na roli lektorů se připravovali naši 4 učitelé a 1 externí pracovník – vedoucí Sběrný u Ryssů. Studovali odbornou literaturu, navštěvovali provozovny (Rumpold Kamenné Žehrovice, Ekologická likvidace autovraků Kladno, Kovové odpady, s.r.o., Hostivice, Kovošrot Kladno, Sběrna u Ryssů Rynholec), zabývající se problematikou recyklace, a získávali tak nové zkušenosti, které pak zúročili při výuce.

Realizační tým – mentor, metodik, vedoucí pilotního týmu a vedoucí hodnotitel – zajišťovali účastníky dalšího vzdělávání, hledali vhodná pracoviště pro výuku praxe, zpracovali rozpočet a harmonogram

výuky, konzultovali přípravu závěrečné zkoušky.

Při zajišťování účastníků jsme oslovili Úřady práce v Kladně, Rakovníku, Slaném a v Berouně. Vzdělávání jsme propagovali s dostatečným časovým předstihem i na našich webových stránkách a na veřejných vývěsních plochách. I přes to, že pilotáž byla zcela zdarma, byl velký problém zájemce získat. Úřady práce v této situaci nepomohly a žádného uchazeče z řad nezaměstnaných nám nedoporučily. Problém se podařilo vyřešit až díky spolupráci se starostkou města Stochov, která nám vytypovala účastníky z řad dělníků, kteří se starají o údržbu města.

Při volbě vhodného pracoviště pro praktickou výuku jsme museli vycházet z toho, že účastníci vzdělávání by se měli podle programu naučit třídít směsi kovů, papíru, plastů a směsi odpadů skla. Ne každá provozovna, kterou jsme navštívili, tato kritéria splňovala. Dalším kritériem bylo najít pracoviště, které bude v blízkosti bydliště přihlášených účastníků a provozní doba sběrný bude i o sobotách a nedělích, protože všichni účastníci vzdělávání byli v pracovním poměru. Díky p. Dytrchovi ze společnosti Kotto, s.r.o., Praha, jsme mohli realizovat praktickou výuku i závěrečnou zkoušku v jeho provozovně – Sběrna u Ryssů v obci Rynholec.

Po realizaci pilotního ověřování programu, (úspěšně ukončili 4 účastníci z 6; dva účastníci ukončili vzdělávání ze zdravotních a rodinných důvodů), jsme v hodnotící zprávě doporučili: úpravu hodinové

dotace na zkoušku – v současné době podle NSK 8 – 10 hodin, naše doporučení je 6 – 8 hodin.

Ve zprávě jsme také zmínili následující problémy:

Podle NSK mají uchazeči pracovat s přístroji na měření radioaktivity, měření obsahu nebezpečných látek ručním rentgenovým spektrometrem, nebo měřit vlhkost papíru. V provozovnách však tyto přístroje zpravidla nemají běžně k dispozici, spíše si je, podle vyjádření vedoucích provozoven, podle potřeby zapůjčují. Škola nemá finanční možnost pro účely pilotního ověřování přístroje zakoupit a do rozpočtu pilotního ověřování v rámci projektu UNIV 3 nelze náklady na případné zakoupení zahrnout, neboť se nejedná o spotřební materiál.

Podle NSK musí uchazeč v rámci vzdělávání a při závěrečné zkoušce také prokázat praktické dovednosti při třídění více druhů odpadu, což právě ztěžovalo vyhledávání vhodné provozovny pro realizaci praktické výuky i závěrečné zkoušky.

Závěrem můžeme konstatovat, že pozitivem pilotního ověřování programu Pracovník pro recyklaci je získání nových zkušeností, zvýšení image školy a získání výukových materiálů, které můžeme využít při výuce našich žáků denního studia a do budoucna i ve výuce nového studijního oboru Logistické služby, o jehož otevření jsme od příštího školního roku požádali. Dalším pozitivem je, že jsme získali kontakty na nové sociální partnery.

Alena Mikláňková, Mgr. Martin Dundr.

Profesní kvalifikace Dělník/Pracovník pro recyklaci

Od 28.10.2014 do 24.5.2015 proběhlo u autorizované osoby Český faktoring a.s. celkem 7 zkoušek k získání profesní kvalifikace Pracovník pro recyklaci (28-036-H), kterých se zúčastnilo celkem 44 osob, z čehož pouze 2 nevyhověly a 1 se ke zkoušce nedostavila.

Český faktoring a.s., má v současné době Ministerstvem průmyslu a obchodu akreditováno celkem 9 zástupců autorizované osoby (zkušebních komisařů) a dále pracuje na rozšíření tohoto týmu tak, aby byla k 1.9.2015 schopna pokrýt alespoň jedním zástupcem autorizované osoby každý kraj České republiky.

Dne 5. května 2015 zasedala Akreditační komise Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, která mj. schvalovala dva projekty rekvalifikačního kurzu Dělník pro recyklaci a Pracovník pro recyklaci předložené Českým faktoringem a.s. Bohužel do této doby i přes emailovou korespondenci nebyli pracovníci MŠMT schopni sdělit, zda byla projektům akreditace udělena nebo je bude potřeba ještě doplnit o další dokumenty.

V současné době se připravuje ve spolupráci s Ministerstvem průmyslu a obchodu pilotní rekvalifikační kurz Dělník pro recyklaci, který by měl být spuštěn na přelomu září/října 2015 a kde by se měl otestovat

schválený hodnotící standard pro tuto profesní kvalifikaci. Tento kurz je určen pro osoby evidované na Úřadu práce. Poté by se měly rekvalifikační kurzy připravující k vykonání zkoušek PK Dělník/Pracovník pro recyklaci rozjet již na plné obrátky po celé České republice.

Dále se připravuje akreditace pro PK Technik pro recyklaci (28-050-M) včetně akreditace přípravného rekvalifikačního kurzu, a to tak, aby první zkoušky mohly proběhnout koncem roku 2015.

Ing. Milan Říha, Ph.D., DiS.
předseda představenstva
Český faktoring a.s.

LETEM ŠROTAŘSKÝM SVĚTEM

oči Petra Millera

- Delegace SVDS se na pozvání ANSDS účastnila dne 11.5.2015, „Stretnutia“ v Bratislavě s zástupcem EuRIC (*podrobnosti naleznete na jiném místě tohoto vydání*)
- 18.5.2015 byla v Praze na Žofíně konference „Zpětný odběr 2015“ (*informujeme na jiném místě tohoto vydání*)
- EuRIC – European Recycling Industries Confederation - Evropská federace recyklačního průmyslu, byla založena na podzim v roce 2014
- Prezident SR, Kiska, podepsal 8. 4. 2015 Zákon o odpadech a to přes mnohé připomínky a nesouhlasná stanoviska ze strany zpracovatelů a obcí. Na podporu Petice ve 13 hod. spustily své klaksony všechna auta, která sváží odpad
- I na Slovensku proběhla petiční akce. „Chceme mít čisté Slovensko“ podepsalo více než 6 500 osob. Byla adresována prezidentovi Kiskovi, a měla zabránit jeho podpisu pod Zákon o odpadech. Podle info byla zamítnuta pro nesplnění náležitostí, které musí petice mít podle zákona
- Také SVDS ukončilo akci Petice a podpisové archy s 21 648 podpisy byly 18.5.2015 doručeny premiérovi Sobotkovi
- Nový Zákon o odpadech byl na Slovensku silně kritizován a nechyběla označení „**Největší hloupost roku**“, „Monopol je pro lidi nejdražší“ apod.
- V roce 2015 www stránky SVDS lámou rekordy v návštěvnosti. V únoru naše stránky navštívilo 5 059 zájemců, kteří si přenesli data v objemu 8,07 GB. Také v dalších měsících je trend podobný.
- Bezhotovost. Některé firmy mění svá první hodnocení a dokonce se ozývají hlasy, že to výkupu prospělo. Otázkou je, proč je tomu tak a jinde právě naopak. O tom samostatný článek.
- Naši slovenští kolegové, stejně jako my v Čechách, byli obviněni, že 80% vykoupeného kovového odpadu pochází z trestné činnosti.

I obrátili se na Ministerstvo vnitra a Krajské ředitelství policie v Bratislavě s dotazem, na základě jaké statistiky se dospělo k takovému závěru. Odpověď byla více než překvapující. „Policie nedisponuje relevantními informacemi, resp. neshromažďuje a neuchovává statistické ukazatele, ze kterých by bylo možné zjistit, že vykoupený kovový odpad ve sběrnách od fyzických osob pochází z trestné činnosti“. Protože podobná vyjádření kolují i v česku, dokonce i oněch 80% jako by pocházelo z jednoho zdroje. Nebylo by od věci se zeptat našeho MV ČR.

- Pan generální ředitel Elektrowinu a.s. mne poctil svým zájmem o mou osobu a s vlastním věnováním květnového vydání, včetně podtržení, co by nemělo ujít mé pozornosti v jeho úvodním slově. Byl jsem z toho na rozpacích. Nejen, že pan Tvrzník neví, jak se jmenuji a jakou funkci mám, stejně tak si nemohu vzpomenout na sankce od ÚHOS za kartelové dohody, ale pak jsem si prohlédl foto nad úvodníkem a bylo to už pak jasné. Stojí za zhlédnutí, stejně jako řada poznámek na adresu výkupu, které čtenáře provázejí prakticky celým číslem. Škoda, že výtisků nebylo více, některé naše výkupny vykupují i papír.
- Z redakce Odpadového fóra odchází Anna Soldatova. Do další práce ji SVDS přeje mnoho profesních i osobních úspěchů.
- Z několika zdrojů mám potvrzeno, že je pravdou, že poklesly krádeže kovů až o 60%, na druhou stranu z těch samých zdrojů jsem obdržel informaci, že např. od března stouply počty vykradených chat a obydlí 4 násobně. O tom a dalším na jiném místě.
- Vzhledem ke stále rostoucí potřebě průmyslové sféry, ale i orgánů veřejné správy, mít snadněji uchopitelnou definici pro neodpad/ druhotnou surovinu, je mezi úkoly Akčního plánu zařazen i požadavek na definování pojmu druhotná surovina.

Vrtěti psem

Výraz „vrtěti psem“ se používá pro případy, kdy někdo odvádí pozornost od hlavního tématu záměrně vyvolanou událostí za účelem „vyšumění“ jiného, často hlavního problému. Proto se používá na maskování skutečných potíží zástupnými a uměle vyvolanými událostmi. Krásně to ilustruje stejnojmenný film z roku 1997, v jehož hlavních rolích skvěle hrají Dustin Hoffman, Robert De Niro a Anne Heche. Dokazuje to, jak snadno lze uvěřit lži. Stačí jen, aby mediální poradci vytvořili a sdělovací prostředky rozšířily správně naservírovanou pravdu.

Bojujme proti zlodějům kovů! Cui bono?

Opravdu si myslíte, že skutečným důvodem boje proti zlodějům kovů jsou ti zlodějí? Kdepak. Vítr vane odjinud. Je to ubohá záminka. Důležité je najít způsob, jak omezit legálně provozované sběrný, které jsou konkurencí některým kolektivním systémům (a nejenom jim). Všechno to zabalme do populárního hávu ušlechtilého boje proti nekalým živlům a je to.

Chcete příklady z praxe? Máte je mít. Hromadná kontrola sběren inspektory ČIŽP za přítomnosti Policie ČR dne 11.3.2015 byla jenom ubohou fraškou z dílny podprůměrného scénáristy, který se marně pokouší zastírat politickou objednávku subjektů bojujících o trhy s kovovým odpadem. Je

třeba nasbírat dostatek argumentů a důkazů, jak stávající systém sběren kovů nefunguje, k tomu zveřejnit pár exemplárních příkladů, nejlépe s odcizenými odpady a pak už je to jenom věcí řádné mediální masáže. Vedlejším produktem bude i popularizace inspekčních orgánů, které svoji roli hrají vskutku exemplárně. Známe sběrnou, kam se hned druhý den po akci dostal příslušný policista s rozpačitou omluvou - podle jeho vlastních slov „...se styděl za přístup inspektora ČIŽPu, který se choval jako středověký inkvizitor, ukájející se vlastní nedotknutelností“.

Ale skuteční objednatelé této akce udělali řadu školáckých chyb. Minimálně tu, že sami na sebe ukázali prstem. Odpovězte si na otázku „Cui bono?“ neboli „Komu ku prospěchu?“. Není vám divné, že ve stejném časovém horizontu provádí zástupci nejmenované autorizované obalové společnosti spolu se zástupci jen vybraných kolektivních systémů školení pro starosty ve stylu „promývání mozků“, které si z vojny pamatujeme jako politické školení mužstva? Je třeba zpracovat jejich hlavy tak, aby nebylo žádných pochybností. Důvod: kolektivní systémy mají nedostatečnou výtěžnost! Proto si uzurpují právo na všechno, co je alespoň částečně kovové, i když to bylo uvedeno na trh ještě před vydáním příslušných směrnic EU. Přečtěte si například § 37k a § 37l zákona č.185/2001 Sb., o odpadech a rychle

pochopíte. Co na tom, že sběrný kovů mají v této zemi mnohaletou tradici a jejich zpracovanou síť nám po sametové revoluci záviděl celý svět? Je třeba zakrýt skutečný důvod problému!

Hledání viníci nahrazují skutečné viníky

Je třeba najít náhradní viníky, než národu dojde, kdo to skutečně zavinil! Copak to nechápete? Není to náhodou také o tom, že je moc kohoutů na jednom smetišti? Svozový potenciál kovů této země poněkud nekoresponduje s povinnými kvótami kolektivních systémů za dosavadního počtu výkupen kovů. Hlavně, že mají licenci státu. Povolení se rozdávaly jako na běžícím pásu a nikoho asi nenapadlo se ptát, kolik jich vlastně potřebujeme. Když je jich moc, část z nich nemá co sbírat a tak hledají někoho, koho označí jako viníka tohoto stavu. Není pravdou, že sběrný „okrádají“ systém zpětných odběrů. Sběrači kovů dodávali cenné suroviny k řádné recyklaci již dávno před tím, než kdo mohl tušit, že kolektivní systémy vůbec budou existovat a mnozí jejich zastánci ještě nebyli ani na světě. A myslíte si, že se tenkrát kovové odpady nekradly? Proberte se! Krádeže kovů byly, jsou a budou - stejně jako jakékoliv jiné krádeže. Navrhovaná opatření nic zásadního nemohou změnit. Těžko si představit lepší způsob, jak zbytečně plýtvat penězi daňových poplatníků. Je to

stejná nepřiměřenost, jako kdyby po okně lezla moucha a vy ji budete chtít zabít nikoliv plácačkou, ale přijedete rovnou s tankem!

Kdopak to křičí „chyťte zloděje“?

A na to všechno mají doplácet sběrači kovů? K tomu přeci není žádný důvod. Je to jenom projev arogance na politickou objednávku. Zkuste udělat sérii ekonomických auditů všech kolektivních systémů a obávám se, že některé z nich budou mít problém odpovědět na otázky, kam se zakutálely peníze, se kterými hospodaří. A těmhle stát pomáhá? Proč? Přesněji: za co?

Obec vítězem nebo poraženým?

Vážně věříte, že to prospěje obcím? Řada uveřejněných názorů (mimo jiné i na www.svds.cz) jasně dokazuje, že je to naprostý nesmysl. Nehodlám soudit poněkud slaboduché nápady poslankyně Řápkové, které její osobu mají jenom lacino zviditelnit. Zdá se, že svoje návrhy připravila se stejnou pečlivostí, jako studovala práva v Plzni. Horší je, že jí řada starostů uvěřila, aniž se nad tím vůbec zamyslela. Kdyby to udělali,

museli by zjistit, jak je mimo realitu. Opatření, která navrhovala, jednoduše nemohou vést k deklarovaným cílům. Mimo jiné proto, že si plete „nástroj“ a „cíl“. Pokud se to nenaucí rozlišovat, nemá smysl se jejími nápady vůbec zabývat. Ztráta času.

Dělat paušálně ze všech výkupců kovů zloděje a kriminálníky je primitivním projevem všech, kteří si nedokážou poctivě odpovědět alespoň na základní otázky:

- 1) Proč se vlastně kovy kradou a kdy se to už vyplatí?
- 2) Není problém mimo jiné i v balíčku opatření, která fakticky znemožnila možnost legálního krátkodobého přivýdělní lidí patřící do skupiny sociálně vyloučených osob?
- 3) Odstraňujeme příčinu nebo důsledek?
- 4) Pokud někdo ukradne poklop od kanálu, neměl by být souzen za trestný čin obecného ohrožení, protože cena materiálu je tak nízká, že jako krádež je to jenom přestupek?
- 5) Pochopili autoři zákazů, že stejný efekt lze docílit i jinak? (viz dále)

6) Využili jsme všechny možnosti, jako např. dobrovolné dohody státu, krajů, obcí se subjekty typu „SVDS“, které mohou využít svých znalostí a vazeb mnohem efektivněji než zcela nepřipravené obce?

7) Je lépe zákonem transparentně regulovat nebo paušálně zakazovat?

8) Má smysl něco zakazovat české nátuře, kterou tak přesně vystihuje postava Josefa Švejka?

9) Jaký to má skutečný ekonomický efekt (nikoliv ty nesmysly z důvodových zpráv MŽP)?

10) Co tím vším doopravdy změníme?

Každý ať si dá ruku na srdce a po pravdě odpoví alespoň sám sobě. Nemusí jednotlivé odpovědi říkat nahlas, jestli se bojí. Ale udělá první důležitý krok k pravdě. A třeba jednou dozraje ještě více a pochopí, proč se vlastně vrtí psem. Jak řekl římský básník Vergilius: k čemu až dovede lidská srdce ten prokletý hlad po zlatu?

Ing. Jiří Kvítek, nezávislý konzultant (e-mail: info@jirikvitek.cz)

PROJEKTY SVDS

ŠIRŠÍ SOUVISLOSTI VZDĚLÁVÁNÍ PRO RECYKLACI

Jestliže se nějaké téma opakuje, je obtížné udržet informace o něm v zajímavé formě. To začíná platit i o problematice vzdělávání pracovníků pro recyklaci druhotných surovin, které tvoří významnou aktivitu SVDS, pravidelně komentovanou na stránkách našeho Bulletinu. Pochopitelně kromě její publikace na jiných místech.

A tak se pokusím o poněkud atypický přístup k dnešní informaci. Mohu si to dovolit i proto, že můj příspěvek bude doplněn příspěvky kolegů.

Začnu z poněkud z obecnějšího pohledu - proč se věnovat vzdělávání, tedy získávání a doplňování znalostí a dovedností právě v oblasti recyklace?

Vycházím z toho, že získávání určitých úrovní kvalifikace (jen jiná formulace předešlého) vychází z přirozeného zájmu (naštěstí většiny) lidí v jakékoliv profesi. U většiny lidí k tomu přistupují i svým způsobem „donucovací“ faktory, kterými jsou především požadavky zaměstnavatelů, předpisů a norem a také vazby mezi úrovní kvalifikace a mzdovým oceněním jejího nositele.

V soudobé proorganizované (a stále více přeorganizované) společnosti, snad nejrychleji narůstá vliv „státní“ regulace požadavků na vzdělání. Stát na změny nároků na úroveň kvalifikací reaguje vytvářením vzdělávacích systémů. Školních i mimoškolních, hrazených státem i komerčními subjekty. Tyto systémy v ČR věnují určitou pozornost

vzdělávání v oblasti životního prostředí, částečně i v odpadovém hospodářství. Naproti tomu až do roku 2009 se nikdo v ČR (na rozdíl od některých států EU) nevěnoval problematice vzdělávání pracovníků pracujících v oblasti recyklace odpadů a druhotných surovin. V roce 2009 se této problematice ujalo SVDS, získalo podporu MPO a MPSV a docílilo začlenění této problematiky do strategického vládního dokumentu „Politika druhotných surovin ČR-poslední znění MPO, listopad 2014) a zahrnutí do NSP - Národní soustavy povolání (důležité pro dlouhodobý rozvoj školních systémů a vzdělávání nových generací) a NSK - Národní soustavy kvalifikací (důležité pro

THE POWER COMPANY

operativní získávání a zvyšování kvalifikací současných zaměstnanců).

A protože Bulletin SVDS průběžně informuje o postupu řešení této aktivity je situace k 15. 5. 2015 následující :
V rámci NSK je pro operativní vzdělávání v recyklaci schváleno 9 Profesionálních kvalifikací:

Dělník pro recyklaci – Pracovník pro recyklaci – Pracovník pro recyklaci autovraků – Technik pro recyklaci – Pracovník pro recyklaci elektroodpadů – Obsluha recyklačních zařízení – Technolog pro recyklaci odpadů z energetických zařízení – Technolog pro recyklaci stavebních a demoličních odpadů – Technolog pro recyklaci odpadových pneumatik a pryží.

Z toho PK Pracovník pro recyklaci byla ověřena dvěma pilotními realizacemi - jedna ve spolupráci se Střední školou služeb a řemesel ve Stochově v rámci projektu UNIV 3 (viz samostatný příspěvek) a druhá ve spolupráci s AOš (Autorizovanou osobou) Český faktoring, kde bylo ověřeno 38 pracovníků.

Pro rok 2015 / 2016 jsou připravovány další autorizované zkoušky, o kterých bude členská základna SVDS přednostně informována.

Pro tento rok je také schváleno doplnění NSK o dvě nové PK: Samostatný technik pro recyklaci v (v k.ú.6) a Technolog recyklace plastů (k.ú.4)

V rámci NSP pro strategické doplnění školní a odborné výuky v recyklaci jsou schváleny 3 Jednotky práce:

Dělník pro recyklaci – Pracovník pro recyklaci – Technik pro recyklaci

Pro tento rok je také schváleno doplnění NSP o novou JP – Inženýr specialista pro recyklaci.

Je příjemné zjištění, že se v popsáných projektových i realizačních pracích postupně angažují nejen externí spolupracovníci, ale zvláště v realizačních a pilotních aktivitách i členové SVDS.

A tím se také dostáváme k vytváření postojů naší podnikatelské skupiny k otázkám kvalifikace pro recyklaci. Jsem přesvědčen, že kromě obecných tendencí k získávání kvalifikace, zmíněných v úvodu tohoto příspěvku, by se mělo v našem případě (to je v rámci SVDS) jednat o určitý sebeobraný akt.

Když totiž pozorujeme společně, co s námi dělá stát (t.zn. jeho orgány), můžeme jen očekávat další kladení překážek a zhoršování podnikatelského prostředí pro „nepreferované“ subjekty, kam nás „stát“ jednoznačně přiřazuje.

Jeden z očekávaných útoků můžeme očekávat mimo jiné v tom, že budou deklarovány další podmínky pro získání podnikatelských oprávnění. Když se podíváme na jiné příklady (např. kvalifikace pracovníků ostražky) a dosud prakticky nevyužitě možnosti v naší sféře působnosti, tak je možno očekávat uplatnění požadavku na určité vzdělání žadatele nebo jeho pracovníků. Ponechme stranou tlaky ze strany ISO 9001, ISO 1400 a dalších norem a podívejme se na znění článku 2, bodu f - Nařízení Rady (EU) č.333 /2001 a pochopitelně obdobných Nařízení č.1179/2012, 715/ 2013 a dalších které jsou v plánech orgánů EU.

Od té formulace je možno očekávat jeden z prvních potenciálně zpříšňujících požadavků na naše podnikání.

Protože získání profesionálních kvalifikací je spojeno s určitými náklady (i když ve velmi únosné hladině), je připraveno jednání s GR ÚP o využití disponibilních prostředků jednotlivých poboček Úřadu práce pro získání kvalifikace v oblasti recyklace na finanční dotaci příslušných vzdělávacích a zkušebních operací. A totéž pro případy ohrožení ztráty zaměstnání kvůli nedostatečné kvalifikaci nebo využití příslušně rekvalifikovaného pracovníka z evidence Úřadů práce.

Proto také uvažujeme o vytvoření interních přípravných nebo přímo vzdělávacích kurzů pro pracovníky členů SVDS.

Uvádíme tyto rozpracované aktivity z toho důvodu, aby byla zdůrazněna skutečnost,

že systém vzdělávání pro recyklaci druhotných surovin nerozvíjí SVDS jenom jako cestu k získání určitých profesionálních kvalifikací. Ale že jde o aktivity systémového charakteru, které umožní

posun vzdělanostní úrovně nejdříve u aktivních pracovníků současné doby, ale v budoucnu o programovou přípravu nových generací. Věcná struktura i rozsah recyklace odpadů respektive druhotných surovin bude v celé Evropě a tím více v ČR v dalších obdobích jenom stoupat. Bude se zvyšovat technická složitost recyklačních technik, budou se zvyšovat požadavky na jakost recyklátů, budou narůstat tlaky na ekonomiku recyklace i na minimalizaci ohrožování životního prostředí. Nově definovaná politika „oběhového hospodářství“ propojuje problém budoucí recyklace již do navrhování nových výrobků.

A spolupráce (byť na dálku) konstruktérů nových výrobků a pracovníků recyklačních firem

tak bude nabývat nové kvality.

A příprava na toto období právě odstartovala a bude se nás, našich firem a pracovníků týkat stále více.

Takže budme připraveni.

-EP-

Bulletin Svazu výkupců a zpracovatelů druhotných surovin, z.s. vydává pro své členy a partnery.

adresa:

Bechyňská 640
 Praha 9 - Letňany
 199 00
 IČ: 22728210
 e-mail: svds@svds.cz
 www.svds.cz

odpovědný redaktor: Petr Miller

foto: SVDS Archiv, reklamní materiály

výroba: Pavla Hejralová

tisk: FiZu.cz

Číslo vydáno nákladem 150 výtisků.